

کورتیهک له دوکو میننتیکی ویکلیبکس

وهرگیز له ئالمانییهوه: حهسن ئهبوبزاده

4/2/2011

ههلویستی دوکتور قاسملوو دهبیری گشتیی حدکا

لهمه ر کوشتاری صدام له کوردستان و بهکار هینانی چهکی شیمیایی له ههلهبجهو...

پیش نیوهرووی روژی ۲۵ مانگی یولی ۱۹۹۰ دیکتاتور، صدام حسین، چاری به یای گلاسپی، بالویزی ئهمریکا كهوت. ئهوه یهكهم دیداری گلاسپی لهگهڵ دیکتاتور بوو. ئهو چاوپیکهوتنه دوو کاتژمیری خایاند و بوو به روداویکی پر مشتومر له میژووی سیاسی ئهمریکادا.

گلاسپی له نیواره ی ههمان روژدا راپورتیکی لهسه ر ئهو وتووێژهی خو ی لهگهڵ صدام بو واشنگتۆن نارد وئهو دیره کورتهی کرده سهردییری راپورتهکهی: "پهیمای صدام، بو دوستایهتی پر یزیدینت بو ش".

بهلام ۸ روژ دواتر، ناگری شه ر هه لایسا و لهشکرهکانی صدام "کویت" یان داگیر کرد. ئهو هیرشه بوو به سه رهتای دهستپیکردنی گرفتیک که زیاتر له ۱۵ سالی خایاند. چاوهر ووانیش ناگرئ که ئهو گرفته تهناهت دوا ی کوشتنی "صدام" یش کوتابی بی.

مۆتهی هه ر دیپلوماتیک!! لهو وتووێژهی صدام و بالویزی ئهمریکادا چی رووی دا؟

صدام له هاوینی سالی ۱۹۹۰ لهژیر گوشاردا بوو. گله و گازندهی دهکرد که: ولاتهکهی دوا ی ۸ سال شه ر به دژی ئیران له توانا كهوتوه و له ژیر قهرزدا خنکاوه. دراوسی عه ره بهکانی و به ر له ههموان کویت به شیوهیهکی ساخته، بابی نهفتیان ئهوهنده داشکانهدوه که عیراق دهبی له مانگانهی بیوهژنانی خانهشین و منالانی بی دای و باو دا بیری.

ئا له به شه ی راپورتهکهدا، گلاسپی ده نووسی: "وهرگیز و یادداشنووس تیک گلان و گریان".

صدام، دواتر ویستی له سه ر هوتی ناکوکی لهسه ر سنووری [عیراق و] کویت بدوئ. ئهو گرفته کاریکی تیکنیکیه و ناکوکیهکه لهسه ر چه ند کیلومیتریکه."

"خانم بالویز" له راپورتهکهدا بو [واشنگتۆن] لهسه ر گلاسپی نووسی: "گلاسپی" گوتی که ئهو بیست سالی له کویت خزمهت کردوه. له به ریش ئیمه و هکو ئیستا ههلویستیکمان لهکاروباری عه ره بهکان دا نهگرتوه."

چه ند ههوتوو دواتر عیراقیی بهکان به پیچهوانه ی هه موو عورفیکی سیاسی کورته ی ئهو وتووێژهیان بلاو کردوه. هه رگیز ئهمریکا وته ی دیپلوماتیکی خو ی ئا بهو شیوهیه به تهواوی ههلهسهنگاندوه و هه یج کاتی دیری ده مه تهقهیهکی وهکو وته ی ئهو خانم بالویزه ی نهخستوه ته به رباس و لیوردبوونهوه.

رهخنهگرهکانی بالویز گلاسپی دهلین: وهلامهکه ی گلاسپی، سه ددامی "وهسه رته له" په راندوه. چونکه ئهو وتهیه ریونکس و فریودهرانه و ناروون بووه. صدام پیوا بووه که ئه گه ر هیرش بکاته سه ر کویت، ئهمریکا خو ی لهو مه سه لهیه دور راهگرئ. له به ر ئه وه گلاسپی یارمهتی به تهقینه وه ی ئهو شه ره کردوه.

لایهنگرهکانی گلاسپی وته ی رهخنهگرانی ئهو به راست نازانن و دهلین: گلاسپی ئه وه ی به صدام گوتوه که هه ر دیپلوماتیک له هه ل و مه رجیکی ئهو تودا ئه وه ی به صدام دهگوت.

لهسه ر ئهو ده مه تهقهیه تا ئه مه رۆ بریاریک نه دراوه. ئیستا زۆر دهنگ و باسی روون نهکراوه ی دیکه له ئارادا ههیه که بالویزهکان له نیوان ساههکانی ۱۹۸۵-۱۹۹۰ نووسیویانه. ئهو راپورته نه نشان ده دن که گلاسپی له چ زهوینهیهکی سیاسی دا کاری کردوه و له مه وه بهر ههلویستی ئهمریکا له مه ر صدام چون بووه و چون ئهو دیره ی گلاسپی صدام ی به رهو ئهو چاره نووسه تونا که ره رکیش کردوه.

له شهري ٦ رۆژوهه ئهمريكاو عيراق پئوهندي ديلۆماتيكيان پئكوه نه مابوو. له ١٩٨٤ بالۆيزخانه سهر له نوو كرايهوه. ههر له سهر مئاوه راپورت دييلۆماتكهاني ئهمريكايي له عيراق له سهر يهك بابعت بووه و ئيستاش ههر ئهو كاره ر مچاوده كرئ. بابعت كهش ههر "ئيران" ه.

ههر له كوئستانهكاني كوردستانهوه تا "شط العرب" لهشكرهكاني صدام له بهرام بهر هيزمهكاني سپاي پاسداران سهنگهريان گرتبوو. ئهوش زور ئاشكرابوو كه ئهمريكا لهو شهره دا لايهنگري له كامه لايهن ده كرد. واشنگتون خوازياري ئهوه بوو كه صدام لهو شهره دا سهر كهوئ.

له زستاني ١٩٨٧ گلاسي گهيشته عيراق. لهو كاته دا ئهو ٤٦ سالا هبوو. ئهو ئهزموني لهولاتاني عهرهبي هه بوو. واشنگتون كهسيكي بي ئهزموني بوو عيراق نه نار دبوو.

گلاسي له يهكهم ديداري دا بهره شويني مهسيحيهكاني باكوري عيراق سهفهرى كرد. وه زع و حالي ئهو مهسيحي يانه جني رهزامهندي بوو. كوچي زورمهلي چهند ههوتوو يهك بوو نه مابوو. ئوستانداري موصل دلوفان و سهروكي موخابهرات به سوز و ياره مه تيده ربوو. له هه موو جيههك خه ر جكردي حكومهت بو ئاوه دان كر د نه وهي شويني نيسته جي مه سيحي يهكان بهرچاو بوو. كلي سا بهك نوو كرابوو. ژماره يهك گوندي ناو دي ركراو به گوندي نمونه ي صدام چي كرابوون.

رهنگه ئهوانه هه موو ئاوا بوون - به ئي ئهوكاته سه رم تاي سالي ١٩٨٨ بووه ئهوش خوگيل كر دنيكي ناجسنا به له وهي كه به سهر عيراقا هاتوه . كاتي كه خانم گلاسي بو ماوه يهكي كورت له موصل مايه وه، عه لي حه سن مه جيد(عه لي كيماوي، زاوي صدام) ده ستوري دا كه ٢٥٠ كيلو مي تر دور له رۆژه لاتي موصل كورده عيراق يه كان به گزي ژاراوي بو مياران بكرين. له ١٦-١٧ مارسي ١٩٨٨ واته ده ههوتوو دو اي سهفهر ي گلاسي، شاري هه له بجه كهوته بهر بو مياراني چهكي شيميايي و ٥٠٠٠٠ كهس لهو دوو رۆژه دا كوژران و سه داني ديكهش دواتر به نازاره وه و له ئاكامي بو ميا بارانه كه دا تيدا چوون.

وانببه كه ئهمريكا ئاگاداري ئهو رودا وه نه بو بئ.

عه بدور ره حمان قاسملوو ري بهري كورده خه بات گيرهكاني ئيران، لاگري صدام و دزي ئيران له نيوه راست مانگي فيرواردا له به غدا بوو. لهوكاته دا چاره ورواني چاوپي كهوتنيكي ديكتاتور و له هه مان كاتا ئهمريكاي يهكاني ده كرد. ئهو داواي چهك و پارنه كو ده لئ: " ئيمه زورمان هيه". به لام دياره هه رچي زور تر ي باشتره.

چاوديره سياسي يه كه له مهر كار دانه وهي قاسملوو سه با رهت به ويران كردي گوندهكاني كوردستاني عيراق پرسباري كرد. قاسملوو ده ئي: زوره بهي گوندهكان ويران كراون. به لام نا بهوئ له وه زياتري له سهر بروا و ده ئي: " ئيران ييش له ٧٠٠٠ گوندي كوردان ٢٥ گوندي ناوچه يهكي ويران كر دوه. به داخ وه ههر لايهنيك ئاكار ي خراپتر له وي دي كه فير ده بن. كر ده وه يهكي چه پهلئ ئيراني يه كان ده كار كردي چهكي شيميايي يه و ده ئي: هه ر دوو لا ئهو كاره ده كهن. به لام عيراق يه كان زور زياتر له ئيراني يه كان ئه كاره ده كهن."

قاسملوو، ئه وهي هه بوو به ئهمريكاي يهكاني گوت كه كي بهر پرسی هيرش و كوشتارهكاني كوردستانه. قاسملوو گو ئي: "صدام"، بهر پرسی هيرش و كوشتاري خه لكي كورد له باكوري عيراق (كوردستان) ه". صدام بهر پرسی هه موو شتيكه. قاسملوو وه لام يكي به ده فه رانه ده دا ته وه و ده ئي: ئهو نا بهوئ وي نه ي له گه ل صدام بلاو بكر يت ه وه. چونكه صدام له [لاي خه لكي ئيران] بيزرا وه.

ديريكي دلته زين بو وه بي ره ينانه وهي ر ا بر دو. قاسملوو سالي دواتر له گه ل دوو كوردي ديكه له قيه بن تيرور كرا. يه كي له گومالني كرواني به شداري تيرور، محمود احمدي نژاد بوو كه له ٢٠٠٥ بوو به سه رو ك گوماري نيران.

پيشتر ئهو تر سه هه بوو كه ئهمريكاي يه كان له عيراق ني گه ران و ده يانه وي عيراق تيك بشكي و له ئيران نزيك ببه وه. گلاسي به له سهر خوي بو ماله وه [واشنگتون] ي نو سي: " ئيمه له كان لي جور او جور وه به بالامه قامهكاني عيراق يمان را گه ياند وه كه ئيمه بي ره له وه نا كه ي نه وه كه به لايه كدا خو ار ببه وه و لايهنگري له لايه ك به كهن).

خوینهری بهرئز ئهوهی خویندتانهوه بهشیک بوو له راپۆرتیکی ٣ لاپهرهیی لهسه کوردستان. ئه راپۆرتیه به زمانی نالمانی له ژماره ١ تایبهتی دیر شپیگلدا نووسراوه. کهسانیک که خوازیاری خویندنهوهی سهرحمی ئه بابته بن دمتوانن لهو گوڤارهی خوار هودا و ل. ١٠١- ١٠٣ بیخویننهوه.

١- دوکتور قاسملوو و عبدالله قادری به پیلانیکی نیودهولتهیی و هاوکاری تهزیمیکی سیاسی له لایهن دیپلومات تیرۆریستهکانی کۆماری ئیسلامییهوهکه بریتی بوون له ١- محمد جعفری صحرارودی، له دایکیبوی شیراز سالی ١٩٥٦.١٢.١٣٣٥، ناوی باوکی عباس، نوینهری سیاسی اکبر رفسنجانی، سهووک کۆماری پیشتر. ناوبراو فهرمانده عمهلیاتی رهههزان. له ژیرناوی شاراهوی " رحیمی، بهرپرسی پیوهندیگرتن له گهه گروپه کوردهکانی عیراق بووه. ئه رهوانی ریکخستنی عمهلیاتی له دهرهوهی ئیزان ههبووه. ٢- الیاس اجوادی (حاجی مصطفوی) نهندامی تۆری تیرۆر ٣- امیر منصور بزرگیان گاردی صحرارودی، له قیهن تیرۆر کران. تکایه ئیره کرته بکه!

[تکایه کرتهی ئیره بکه!](#)

Am Vormittag des 25. Juli 1990 bestellt Iraks Diktator Saddam Hussein die US-Botschafterin April Glaspie ein. Es ist ihr erster Termin bei dem Diktator, er dauert zwei Stunden und geht als eine der umstrittensten Episoden der amerikanischen Diplomatie in die Geschichte ein.

Schon am selben Abend schickt Glaspie ihren Bericht über das Gespräch nach Washington. Sie fasst es unter der Überschrift zusammen: „Saddams Botschaft der Freundschaft an Präsident Bush“.

Nur acht Tage später aber bricht der Krieg aus: Saddams Truppen marschieren in Kuwait ein, und ein Konflikt beginnt, der mehr als 15 Jahre dauern und selbst nach Saddam Husseins Tod nicht zu Ende sein wird.

Ein Alptraum für jeden Diplomaten. Was ist in dem Gespräch passiert?

Saddam steht im Sommer 1990 unter Druck. Sein Land, klagt er, sei nach acht Jahren Krieg gegen Iran ausgelaugt und hochverschuldet. Seine arabischen Nachbarn aber, vor allem die Kuwaiter, hielten den Ölpreis künstlich niedrig, so niedrig, dass im Irak die Renten der Witwen und Waisen gekürzt werden müssten.

„An dieser Stelle“, heißt es in Glaspies Bericht, „brachen der Übersetzer und einer der Protokollanten zusammen und weinten.“

Dann kommt Saddam auf den umstrittenen Verlauf der Grenze mit Kuwait zu sprechen. Es wird technisch, es geht um Kilometerzahlen. „Die Botschafterin“, schreibt Glaspie über Glaspie, „sagte, sie habe vor 20 Jahren in Kuwait gedient; damals, wie heute, nähmen wir in diesen arabischen Angelegenheiten keine Position ein.“

Wenige Wochen später veröffentlichen die Iraker, alle diplomatischen Gepflogenheiten brechend, eine gekürzte Mitschrift des Gesprächs. Nie hat Amerika die Worte eines seiner Diplomaten so genau gewogen, nie einen einzelnen Satz so kontrovers diskutiert wie den von Botschafterin Glaspie.

Ihre Antwort habe Saddam Hussein „verwirrt“, sagen ihre Kritiker. Sie sei missverständlich, viel zu undeutlich gewesen. Saddam habe glauben können, dass sich die USA heraushalten würden, sollte er Kuwait angreifen. Deshalb habe Glaspie entscheidend zum Ausbruch des Krieges beigetragen.

Diese Kritik treffe nicht zu, sagen ihre Verteidiger. Glaspie habe zu Saddam gesagt, was jeder Diplomat in dieser Lage ihm gesagt hätte.

Entschieden ist die Kontroverse bis heute nicht. Doch jetzt liegen weitere, bislang unveröffentlichte Berichte vor, die US-Botschafter zwischen 1985 und 1990

Zerstörungen nach dem Kuwait-Krieg 1991
„Saddams Botschaft der Freundschaft“

aus Bagdad schrieben. Sie zeigen, in welchem politischen Umfeld Glaspie arbeitete, wie Amerika damals zu Saddam Hussein stand – und wie es zu dem verhängnisvollen Satz kam.

Seit dem Sechstagekrieg hatten die USA und der Irak keine diplomatischen Beziehungen mehr unterhalten. 1984 wird die Botschaft wieder eröffnet, und von Anfang an dominiert ein Thema die Berichte der US-Diplomaten aus Bagdad, das sie auch heute wieder dominiert: Iran.

Von den Bergen Kurdistans bis an den Schatt al-Arab stehen Saddams Truppen zu der Zeit denen des revolutionären Iran gegenüber, und es ist ganz eindeutig, wessen Seite in diesem Krieg Amerikas Sympathien hat. Washington will, dass Saddam gewinnt.

Im Winter 1987 trifft Glaspie im Irak ein. Sie ist zu diesem Zeitpunkt 46 Jahre alt und hat Erfahrung in den arabischen Ländern. Washington hat keine Anfängerin nach Bagdad geschickt.

Eine erste Reise führt sie zu den Christen in den Norden, deren Lage sie zufriedenstellend findet. Was immer dort an „Umsiedlung“ stattgefunden haben möge, sei seit Wochen schon vorbei. Saddams Gouverneur der Provinz Mossul sei „stets lebenswürdig“, sein Sicherheitschef „hilfreich und einfühlend“. Überhaupt sei überall zu sehen, wie viel Geld die Regierung für die Christen ausbebe, ein Kloster sei renoviert und eine ganze „Anzahl von funkelneuen Dörfern“ angelegt worden – „Saddam-Modell-Dörfer“ genannt.

Das alles mag so gewesen sein – doch es ist, Anfang 1988, ein mutwillig ignoranter Blick auf den Irak. Während Frau Glaspie in Mossul weilte, lässt Saddams Schwager Ali Hassan al-Madschid („Chemie-Ali“) 250 Kilometer östlich die nordirakischen Kurden mit Giftgas bombardieren. Am 16. und 17. März 1988, zehn Wochen nach Glaspies Reise, trifft es die Stadt Halabdscha. Etwa 5000 Menschen kommen allein an diesen beiden Tagen ums Leben, Hunderte sterben später qualvoll an den Folgen.

Und es ist nicht so, als wüsste die US-Botschaft in Bagdad davon nichts. Mitte Februar ist der irakische, aber auf Seiten Saddams gegen Iran kämpfende Kurdenführer Abd al-Rahman Ghassemlu in Bagdad und schaut, nach einem Termin beim Diktator, auch bei den Amerikanern vorbei. Nach Geld für die Waffen, lässt er wissen, frage er nicht. „Natürlich, davon hätte man immer gern noch mehr. Doch wir haben reichlich.“

Dann schildert er, was sich im Norden gerade abspielt. „Der politische Referent fragte Ghassemlu nach seiner Reaktion auf die irakische Zerstörung kurdischer Dörfer. Ghassemlu gab an, dass die ‚meisten‘ Dörfer zerstört seien, schien in diesem Punkt aber leidenschaftslos.“ Iran habe von den etwa 7000 kurdischen Dörfern

Botschafterin Glaspie, Diktator Hussein: Unerschütterliche Allianz

auf seinem Gebiet zwar erst 25 zerstört, aber leider lerne „die eine Seite die schlechten Angewohnheiten der anderen. Eine schlechte Angewohnheit der Iraker, sagt er, sei der Einsatz von chemischen Waffen. ‚Beide Seiten tun es, aber die Iraker tun es viel mehr.‘“

Ghassemlu sagt den Amerikanern ganz genau, wer für die mörderischen Angriffe im Norden verantwortlich ist: „Saddam. Er ist für alles verantwortlich.“ Dass er keinen Wert darauf lege, mit Saddam fotografiert zu werden, begründet Ghassemlu flapsig: „Das mögen sie in Iran gar nicht gern.“

In der Rückschau ein makabrer Satz: Ein gutes Jahr später wird Ghassemlu zusammen mit zwei anderen Kurdenführern in Wien ermordet. Als Beteiligter des Attentats gerät 2005 sogar der irakische Staatspräsident Mahmud Ahmadnedschad in Verdacht.

Früh taucht in den Berichten der Amerikaner die Angst der Iraker auf: dass Amerika den Irak fallenlassen und sich Iran annähern könnte. Glaspie berichtet beruhigend nach Hause: „Wir haben den Irakern auf hoher Ebene und durch verschiedene Kanäle versichert, dass wir nicht daran denken, zu der einen oder anderen Seite zu ‚neigen‘.“

Deutlich spricht gegen Ende des Krieges im Frühjahr 1988 die wachsende Zuversicht der Iraker auch aus den Berichten der US-Botschaft. Die Diplomaten schreiben über die ausgezeichnete Zusammenarbeit hinter den Kulissen.

Im Mai 1987 hatte ein irakischer Kampfflugzeug am Golf – wie es heißt: versehentlich – die US-Fregatte USS „Stark“ getroffen, 37 amerikanische Seeleute kamen ums Leben. Amerika aber gab sich mit einer

Entschuldigung Bagdads zufrieden. Die Allianz zwischen Irakern und Amerikanern erscheint so unerschütterlich, dass sich der iranische Revolutionsführer Chomeini im Sommer 1988 dazu durchringt, einem Waffenstillstand zuzustimmen.

Als der Krieg nach acht Jahren und annähernd einer halben Million Toten dann schließlich zu Ende geht, setzt Glaspie das Wort „Sieg“ zwar in Anführungsstriche, beschreibt die „jubelnden Mengen“, die Saddam, „ungewöhnlich für ihn, zu Tausenden dicht an sich heranlässt“, aber mit ähnlicher Erleichterung wie die irakische Regierungspresse.

Und sofort rückt nach den Feiern wieder das Thema Iran in den Vordergrund, das die USA und Saddams Irak grundsätzlich verbindet – und jede Klage über Mord, Gaskrieg und Menschenrechtsverletzungen in den Schatten stellt. „Wir bezweifeln“, schreibt Glaspie, „dass die Iraker so naiv sind zu glauben, dass irgendein klerikales Regime in Iran, selbst nach dem Tod Chomeinis, die Revolution oder ihre integralen Bestandteile, Expansionismus und die Einmischung in die inneren Angelegenheiten anderer Länder, vor allem des Irak, aufgeben wird.“ Ein Friedensvertrag sei deshalb wertlos.

Dann aber mehren sich Anfang 1990 „dunkle Wolken über dem irakisch-amerikanischen Verhältnis“. So sagt es Saddam selbst, als er nach einem Besuch des ägyptischen Präsidenten Husni Mubarak vor die Presse tritt. Das gelte vor allem, „wenn die zionistische Lobby in die US-Politik eingreift“. Regt sich die Botschafterin auf? Stört sie sich an der Wortwahl des irakischen Diktators?

Nein, sie schickt einen Bericht mit der Überschrift „Saddam erklärt und vertei-

„digt“. Darin berichtet sie von dessen „Jebenslanger Bemühung, einen Sinn für Identität unter den Irakern zu stiften – einen Sinn, den er, wie er sich oft erinnert, als Kind vermisst habe“. Ihre Einschätzung des irakischen Präsidenten im April 1990: „Saddam versteilt sich nicht. Er ist wirklich besorgt über Israel und Iran.“

Im Mai, Saddam stößt bereits wütende Drohungen gegen Kuwait und die Vereinigten Arabischen Emirate aus, treffen sich die Staatschefs der Arabischen Liga in Bagdad. Wieder lobt Glaspie Saddams Bemühungen. Er habe „einen Schritt nach vorn gemacht“ und die Araber, wenn auch auf dem „kleinsten gemeinsamen Nenner“, zusammengebracht.

Ahnt sie wirklich nicht, welcher Sturm heraufzieht? Anfang Juni schickt Glaspie einen Bericht nach Washington, der, ohne erkennbare Ironie, „Intellektuelle Führung“ überschrieben ist. Saddam habe zuletzt viele Stunden mit einer Gruppe von sechs Männern verbracht, um die letzten Korrekturen an der neuen Verfassung anzubringen. Die Namen dieser Männer sol-

Regime wecken: „Wir wollen nicht behaupten“, schreibt sie, „dass es hier nicht gelegentlich zu ‚disziplinarischen Maßnahmen‘ komme. Sabah Mirsa, der kurdische Flügeladjutant des Präsidenten zum Beispiel, hat sich in diesem Jahr zweifellos etwas zuschulden kommen lassen. Er wurde festgenommen und mag tot sein.“ Und im Übrigen, schreibt sie, bemühe sich Saddam, „die Wohlfahrt der Bürger zu verbessern. Die Partei hat kein Problem, Tausende jubelnder arabischer (nicht kurdischer) Iraker aufzutreiben, um ihren Präsidenten zu grüßen“.

Im Juni 1990 strahlt der US-Sender ABC ein Interview aus, das die Journalistin Diane Sawyer auf Vermittlung der Botschaft mit Saddam Hussein geführt hat.

Die Iraker sind sauer, weil das Dreistundengespräch auf 20 Minuten zusammengeschritten wurde. Wieder wirbt Glaspie für Verständnis, sowohl bei Saddams persönlichem Sekretär als auch in Washington. Saddam werfe auch jetzt noch „nicht das Handtuch“. Er halte an

Diese Haltung bestimmt letztlich auch Glaspies schicksalhafte Begegnung mit Saddam. Der Präsident sei „herzlich, vernünftig und sogar warm“, beginnt sie ihren Bericht. Seine Behauptung, er suche im Konflikt mit dem Nachbarn Kuwait „eine friedliche Lösung, ist sicher aufrichtig“, schließt sie. Dazwischen: Absatz um Absatz über den Egoismus der Kuwaiter und die Opfer und den Friedenswillen der Iraker.

Saddam Hussein hat die Botschafterin zweifellos irreführt, auch zu seinem Schaden. Aber schwer hat sie ihm das nicht gemacht.

Vier Berichte schickt die Botschaft Bagdad noch bis Kriegsbeginn. Einer beginnt mit der Fehleinschätzung, Saddam gehe tatsächlich auf die letzten Vermittlungsversuche des Ägypters Husni Mubarak ein, endet aber mit einem ethnologischen Befund, der mehr über Kriegsmotive sagt als manche Analyse, die nachher kam:

Man kann die Tiefe der antik Kuwaitischen Gefühle im Irak gar nicht genug hervorheben. Die Abneigung ist alt und tief ... Selbst unsere kultiviertesten irakischen Kollegen und Kontakte werden zu Neandertalern, wenn es um die Kuwaiter geht. Die Kuwaiter, die mit Taschen voller (schwarz gewechselter) irakischer Dinar kommen und sie mit vollen Händen ausgeben, kommen nicht aus der gebildeten Mittelklasse – die fährt nach Europa. Der Irak bekommt das ab, was dem ‚white trash‘ entspricht, der unteren Mittelklasse, die freitags in großen Mengen in Basra zu sehen ist sowie in den Sommerfrischen im Norden, oft betrunken, manchmal mit unmöglichem Benehmen und oft als Spieler in den sonst leergefegten Casinos. Sie kommen auch nach Bagdad und stellen die Kundschaft für billige Nachtclubs und Callgirls.

Die Iraker empfinden die Kuwaiter als unglaublich geizige Shylocks, die es sich gutgehen lassen, während die Iraker im Krieg so schreckliche Opfer brachten.

Vier Tage danach fliegt Botschafterin April Glaspie nach Washington.

Sieben Tage später, am 2. August 1990, überschreiten irakische Truppen die Grenze zu Kuwait.

Glaspies Stellvertreter Joseph Wilson schickt die kürzeste Meldung, die aus der Botschaft Bagdad erhalten ist: „Wir versuchen seit 6.30 Uhr früh Ortszeit, hohe Beamte des Außenministeriums zu erreichen, auch Außenminister Tariq Asis, Staatssekretär Hamdun ist anscheinend nicht zu Hause, denn dort hebt niemand ab ... Botschaft hat ein Krisen-Team zusammengestellt.“

Saddam hat zugeschlagen. Über Nacht ist aus dem Mann, der fast zehn Jahre lang Amerikas Verbündeter war, ein Todfeind geworden. Was vorher richtig schien, ist plötzlich falsch geworden.

BERNHARD ZAND

Meldung der US-Gesandtschaft Bagdad über das Gespräch mit Saddam Hussein vom 25. Juli 1990:

30. NOTE: ON THE BORDER QUESTION, SADDAM REFERRED TO THE 1961 AGREEMENT AND A "LINE OF PATROL" IT HAD ESTABLISHED. THE KUWAITIS, HE SAID, HAD TOLD NUBARAK IRAQ WAS 20 KILOMETERS "IN FRONT" OF THIS LINE. THE AMBASSADOR SAID THAT SHE HAD SERVED IN KUWAIT 20 YEARS BEFORE; THEN, AS NOW, WE TOOK NO POSITION ON THESE ARAB AFFAIRS.

31. COMMENT: IN THE MEMORY OF THE CURRENT ... HAS NEVER SHOWN AN

le sich das State Department merken, das Projekt sei „wichtig“. Als dächte Saddam, zwei Monate vor seinem Einmarsch in Kuwait, im Ernst an die irakische Verfassung – ja, als hätte dieser notorische Verschwörer und Geheimdienstmann in seinem Leben je eine Verfassung ernst genommen.

Wenig weiß die Botschafterin, ihren Berichten nach zu schließen, vom zaghaften Zweifel, den manche in Saddams Clique gegen seinen immer konkreter werdenden Invasionsplan vorbringen. Gerüchte, Saddam stehe im Innern unter Druck, hält sie für „Fabrikationen“ Irans und irakischer Exilanten. Ausdrücklich widerspricht sie einem Bericht der US-Botschaft in Kuwait, wonach Saddams irritierendes Verhalten auf „internen Druck und Instabilität seines Regimes“ hindeute – was, nachträglich betrachtet, sehr wahrscheinlich ist. Die Botschafterin in Bagdad besteht darauf, dass Saddam von vielen Dingen getrieben sei, aber gewiss nicht von Putschgerüchten.

Worauf zwei Absätze folgen, die ernste Zweifel an Glaspies Abstand zu Saddams

seiner „neuen Politik fest, für die westliche Presse verfügbar zu sein, und ist willig, sich der irakischen Öffentlichkeit ungeschminkt zu zeigen, Warzen eingeschlossen“.

Diane Sawyers Interview taucht schließlich auch in dem umstrittenen Gespräch vom 25. Juli auf. „Die Botschafterin sagt, sie habe die Diane-Sawyer-Show gesehen und finde, dass sie billig und unfair gewesen sei. Aber die amerikanische Presse behandle alle Politiker ohne Gläuberschube – das ist unser Weg.“

War es der eine Satz über Amerikas Neutralität in arabischen Grenzfragen, der Saddam Hussein bewogen hat, in Kuwait einzumarschieren? Diese Frage hätte wohl nur Saddam selbst eindeutig beantworten können.

Doch die jetzt bekanntgewordenen Berichte zeigen, dass Glaspie und ihr Vorgänger das Regime von Anfang an extrem wohlwollend beurteilten, über Saddams längst bekannte Verbrechen hinwegsehen und, im Licht ihrer gemeinsamen Feindschaft zu Iran, geradezu fahrlässig unkritisch waren.